

"SOKAĞI TAHİRİK ETTİLER, BUNU BİR ARAÇ OLARAK KULLANDILAR"

Doğru Yol Partisi Başkanı Sayın Demirel'in, 12 Eylül öncesi ve sonrasına ışık tutan coşkulu konuşmaları bizleri hem heyecanlandırıyor ve hem de yüreklendiriyor. İlgincî doğrular sergileniyor bu konuşmalarda. O günlerde biz de bir şeyler seziyorduk ama, kendi aramızda kalıyordu. Bizlere yabancı gelen vahşi terörden ürkmüştük. Karşılaştığımız tablo devlet sırrı gibi görünüyordu. Ya da bize öyle geliyordu.

Sayın Demirel'den "abece ve Eğit-Der" adına görüşme isteğinde bulunduk, olumlu karşılandı dileğimiz. Yeni kurulmuştuk ve desteğe ihtiyacımız vardı. Çok dertliydik. Cumhuriyet döneminin hiçbir evresinde eğitim konusu bugünkü kadar hafife alınmamış, öğretmenlik mesleği bu derece horlanmamıştı. Üstelik geleceğimizde de herhangi bir ümit ışığı görünmüyordu.

"TÜRKİYE'DE VAR OLAN EĞİTİM" diyor, Sayın Başkan, "ONLARIN İSTEDİKLERİ KAFALARIN, OMUZLARA MONTE EDİLMESİDİR!"

"Bilimsel Teknik Devrim'in giderek oluşturduğu yepyeni bir dünya karşısında, yöneticilerimizin eskiye dönük "Çağ atlama!" özelemleri yanında çağdaş bir köle toplum yaratmanın maddî ve manevî koşullarını oluşturmuş çabaları bizleri büsbütün karamsarlığa itmisti. Her türlü girişimimiz yasal önlemlerle engellenmiş, tam anlamıyla güvencesiz bırakılmıştı. Bir araya gelerek güç oluşturamamız olanaksızdı. Elimiz kolumuz bağlanmış, dilimiz damağımız bandlanmıştı. Ama, biz öğretmendik. Aramızda, ulusal kurtuluş savaşı kuşağından günümüz gençlerine gelinceye dek her dönemin öğretmenleri vardı. Olan bitenleri üzüntüyle izliyor ve bir şey yapamamaları acısını yüreklerimize aktarmaktan öyle geçemiyorduk. Yönetimin öğretmen ve eğitim anlayışı bizleri bu durum getirmişti. Esasen, siyasal iktidarın devlet felsefesiyle, ona paralel olarak yapılan demokrasi yorumundan kaynaklanıyordu bu tutumu: Holdingleri gözetmek ve korumak, kitleleri politika dışında tutmak ya da kendi deyimlerinde halk yığınlarını depolitize etmek. Yani ülke yönetiminden onları uzaklaştırmak. Doğal olarak, bu anlayış, Oligarşiyle birlikte despotizmi de beraberinde getirecektir.

Biz, böylesine bir giriş yazısından sonra sözü Sayın Demirel'e bırakıyoruz: "Türkiye'de dava, işte şu resimlerde gördüğünüz bağdaş kuran, çarıklı babamla, onun yanındaki askerliğini yapmış, vergisini veren Kara Mehmed'in davasıdır. Bunların davasını savunan o davanın takipçisi olanları ise, tarih boyunca saray, ulemâ ve askerler safdışı etmiş ve yüksek tepelere hep kendileri oturmuşlardır.

Biz, meşruiyet ve demokrasinin savunucusuyuz. Biz, sağ-sol demeden haksızlığa uğramış herkesin yanındayız. Biz, hürriyetler ve demokrasi için varız. Geçmişî şöyle, ya da böyle gösteriyorlar. Biz, dün de yoksulluğu, fakirliği ortadan kaldırmak, refah ve bolluğu memleketeye getirmenin peşindeydik, bunun kavgasını verdik. Bugün de aynı davanın takipçisi olarak aynı dava için varız. Yüksek tepelere göz dikenler, hürriyetleri ve demokrasiyi, terör ve anarşinin nedeni olarak gösterdiler. 11 Eylül'deki kadrolarla 12 Eylül'deki kadrolar aynı. Neden bıçakla keser gibi durdu 12 Eylül'de terör ve anarşi?

Sayın Demirel, bu tür soruları kendisi soruyor, yanıtlarını da yine kendisi veriyordu.

"Türkiye'de mesele Çankaya meselesidir. Ve de politiktir. Biz bunları imkânlar ölçüsünde o gün de söyledik, bugün de söylüyoruz. Bunlar HALKIN ELİNİ KOLONU BAĞLADILAR, AĞZINA BANT YAPIŞTIRDILAR. Önüne işe bir dosya koydular. Hani bunun savunucusu? yook.. Halk nasıl tek başına bunun altından çıksın? TRT onların düdüğü oldu, basının canına okudular. Partileri kapattılar, meslek örgütlerini faaliyetten alıkoydular."

Burada gülererek devam ediyor konuşmasına: "Bunları yapmasaydılar, demokrasinin canına okumasaydılar yüzde bilmem kaç oy yerine havalarını alırlardı!"

Fotoğraftakiler

Soldan Sağa:

Binali Seferoğlu (EĞİT-DER Genel Saymanı)

Süleyman Demirel (DYP Genel Başkanı)

Ali Bozkurt (EĞİT-DER Genel Başkanı)

Mustafa Meriç (EĞİT-DER Genel Sekreteri)

"Biz meşruiyetin yanındayız, işkencenin karşısındayız. İşkence devlet politikası değildir, olamaz da. Hiçbir devlet, ben işkenceciyim diyemez. Bunun için "biz işkenceden yana değiliz, işkenceye karşıyız" demek inandırıcı değildir, olamaz da. Bunun hem siyasi, hem de cezai sorumluluğu vardır."

"Bunlar köyden, köylüden gelenlere tahammül edemezler. HALKI AŞAĞI VE HOR GÖRÜRLER. ASKERE ALDIĞIN, CEPHEYE SÜRÜP ÖLDÜRDÜĞÜN, SIRTINDAN CEKETİNİ VERGİ DİYE ALDIĞIN ZAMAN OKUMA-YAZMA

BİLİP BİLMEĞİĞİNİ SORMUYORSUN, CAHİLLİĐĐNDEN SÖZ ETMİYORSUN. Ama, iş küçücük bir kağıdı-eliyle parmaklarının arasında ovalayarak ve de hinçla-sandığa atmaya sıra gelince, köylüden adam olmaz, hiç profesörle çobanın oyu bir olur mu? diye ahkâm keseceksin. İşte bu olmaz ve bu düpedüz halk düşmanlığıdır. Halktan korkuyorlar, halktan korkuyorlar!"

"**SOKAĞI TAHRİK ETTİLER, BUNU BİR ARAÇ OLARAK KULLANDILAR, HÜRRIYET VE DEMOKRASİNİN ÜZERİNE KAN DÖKTÜLER KANI! ÇÜNKÜ KAVGA İKTİDAR KAVGASIYDI. HALKI KORKUTMADAN, YILDIRMADAN BU KAVGAYI KAZANAMAZLARDI.** Ancak halk herşeyin hesabını tutar. Gerçi malumat edinmesi çok kısıtlıdır. Ama, yine de unutmaz. İşte siz onu o zaman görün, o zaman seyreyleyin!."

"EĞitim sistemini çökerttiler. Türkiye'de var olan eğitim, onların istedikleri kafaların omuzlara monte edilmesidir. Biz, bu eğitim anlayışının karşısındayız. Biz özgürlükçü demokrasiyi savunuyoruz."

"Vergi alırken vatandaş, askere alırken vatandaş, siyasete gelince o anlamaz. Biz bu düşüncenin de karşısındayız. Türkiye'nin fevkalade önemli meselesidir eğitim."

EĞİT-DER Genel Başkanı Ali Bozkurt'un DYP Genel Başkanı Sn. Süleyman Demirel İle Yaptığı Görüşme

12 Eylül filizlenmekte olan demokrasimizin tüm dallarını budadı. Köklerini söküp attı. Öğretmenler de bundan paylarına düşeni aldılar, fatura ve bedelini de ödediler. Örgütleri kapatıldı, binlercesinin görevine son verildi. Çocuklarıyla birlikte sefalet ve açlığa terk edildiler. Binlercesi işkenceden geçirildi. Siddık Bilgin gibi bir çoğu da işkence ile öldürüldü, cesetleri kurşun yağmuruna tutuldu. Hiçbir din, hiçbir felsefi görüş, ölümlere hakaret edilmesini önermez, savunmaz. Ama bizim ülkemizde bu korkunç insanlık suçu işlenmiş. İşleyenler de elini kolunu sallıyarak gzmektedir. Üstelik İsrail'de Filistin halkına zulmedenler tutuklanırken.

Ülkemiz tam bir harabeye çevrildi. Yıkıntılar arasından yeni yeni filizler boy atmaya başladı. **abecce**, bu yeni açılan filizlerden birisidir. Üzerlerinden tank geçen, kaburgalarını kırılan öğretmenler birbirlerinin elinden tutarak ayakta durmaya çalışı-

"Siyasetin üzerinden tank geçirdiler. Kaburgalarını kırdılar. Hemen yapıştıramazsınız. 27 Mayıs'ta yaptılar bunu, 12 Eylül'de yaptılar bunu, 12 Mart'ta yaptılar bunu. Bir kalktı, iki kalktı, işte üçüncüde kalkamıyor. Halkı depolitize ettiler, siyasetin dışına attılar. Tekrar söylüyorum, bu fevkalade önemlidir. Bu yara kolay kolay iyi olmaz. Zaman ister. Ama, olacak."

Moral veriyor ve umutları kırmak istemiyordu. "% 65 enflasyonla övünülür mü? İşte övünüyorlar bunlar. Hiçbir önem aldıkları yok, her şey kendi başına gidiyor."

Zaman çabucak akıp gitmişti. Gelenlerin içeri alınmamasını, bekletilmesini söylemişti. Ama, gelenlerin gürültüsünden anlaşılıyordu ki, birikim fazlaydı. Belki daha da uzayacaktı konuşmamız. Kapiya yöneldiğimizde son söz olarak şunları söyledi:

"Haksızlığa uğrayan herkesin yanındayız. Hiçbir ayırım yapmadan herkesin yanında olacağız. Biz eşitlik ve refahı kedimizden çok herkes için istiyoruz. Demokrasiyi de bunun için istiyoruz ve bunun için müdafaa ediyoruz."

Bizleri kapiya kadar geçirdi. Gerçekten çok nazikti sayın Demirel. Evden uzaklaşırken aklımıza Maksim Gorki'nin şu sözleri geldi: "En güzel sözler, kitaplarda değil, hayatın kendisinde yazılıdır!."

yorlar. **abecce**'nin şemsiyesi altında demokratik geleneklerini sürdürmek çabası içindeler.

EĞİT-DER fidesi de bu seranın içinde yeşermeye başlamış ve meyveye yatmıştır. Örülen bu koza, bir yandan yıkıntılar arasındaki yaralıları, şuraya buraya savrulmuş, korkutulmuş, sindirilmiş öğretmenleri toparlamak, diğer yandan da bu küller arasında yeşeren diğer demokratik kuruluşlarla yasal dayanışmalara yönelmektedir. İlk dirsek teması SHP ile yapıldı. Bunu EĞİT-DER'in Genel Başkanı Ali Bozkurt ve arkadaşlarının DYP'nin Genel Başkanı Süleyman Demirel'i evinde ziyaretleri izledi.

Ziyaret iki saate yakın sürdü. Sayın Demirel, EĞİT-DER'in yöneticilerini çok samimi bir biçimde karşıladı ve kendilerini uzun uzun dinledi.

Genel Başkan Bozkurt, eğitimimizin bugünkü durumunu, öğretmenlerin ekonomik, sosyal, kültürel

ve mesleki sorunlarını sıraladı ve özetle şunları söyledi:

"Sizin Başbakan olduğunuz dönemde ben de TÖB-DER'in Genel Başkanıydım. Belki aynı düşünceleri paylaşmıyorduk. Ancak düşüncelerimizi, uygulamalarınıza karşı görüşlerimizi rahatça olmasa da yine de açıklama hak ve özgürlüğüne sahiptik. Azbuçuk sendikalaşma hakkımız, yine 12 Mart askeri döneminde elimizden alındı. Grevli toplu sözleşmeli sendikal hakkı bile olmayan Öğretmenler Sendikası Anayasa değiştirilerek faaliyetten alıkonuldu. 12 Eylül balyozunu daha bir şiddetli tepemize indirdi. Mesleki derneğimiz olan TÖB-DER'i kapattı. Demokratik ve ulusal çıkarlarımıza yönelik tüm eğitim kurum ve kuruluşlarını kökünden kazıdı. Bilim dışı, çağ dışı bir eğitim politikasını gündeme getirdi, uygulamaya koydu.

Bizler elimizden zorla alınan o cılız, yetersiz haklarımızı yeniden elde etmek, daha ileri demokratik

mevziler kazanmak için Eğitimciler Derneği diye bir dernek kurduk. Hiç bir politik düşünceyi temsil etmiyoruz. İktidar kavgası içinde değiliz. Sadece mesleki haklarımızı korumak istiyoruz. Biliyoruz ki iktidar mücadelesini siyasi partiler yaparlar.

Siz deneyimli, geçmişte devlet yönetiminde sorumluluklar üstlenmiş bir politikacısınız. Yasal ölçüler içinde bize yardımcı olmanızı, parlamen-

toda mesleki örgüt kurmamızı sağlayacak girişimlerde bulunmanızı sizden bekliyoruz. Dünyada, öğretmenlerinin sendika hakkı olmayan birkaç ülkeden birisi Türkiye'dir. Bu utançını kaldırılmasında DYP'nin de biz demokrat eğitimcilere yardımcı olmasını diliyoruz."

"Biz öğretmenler, sorunlarımızın çözümünde tüm siyasi partilerin bizlere yardımcı olacağı görüş ve

kanısında'yız. Bu nedenle öğretmenlerimizin çözüm bekleyen sorunlarını görüşmek üzere bizleri yani EĞİTİMCİLER DERNEĞİ'NİN yöneticilerini kabul etmenizi sevinçle karşılıyoruz. Sorunlarımızı kısaca aşağıdaki başlıklar altında sunuyoruz.

Genel Başkan Bozkurt, bu görüşten sonra şu raporu kendilerine sundu.

RAPOR

ÖRGÜTLENME:

Eğitim tarihimize bakıldığında hem öğretmenler, hem de ülke eğitimi bakımından en az problemlı dönemlerin öğretmenlerin örgütlü dönemleri olduğu görülür.

Dünyada Türkiye'den başka öğretmenlerin örgütsüz olduğu bir başka ülke yoktur. Bu utanılacak bir durumdur. İnsanlar kendi sorunlarını kendi meslek ve kitle örgütlerinde tartışarak siyasal partilere ve iktidarlara anlatamazlarsa kime anlatacaklardır? Belirli etkin çevrelerin izniyle kurulan bir kaç partinin belirli aralıklarla seçime girmesi, örgütsüz toplumun seçeneksiz, çoğunlukla iktidar partisinin televizyonda yaptığı muhalefet partilerine olanak tanınmadığı propagandanın tesirinden kurtulup doğruyu seçmelerinin olanağı varmıdır? Kendi mesleki örgütünü kuramamış kitle siyasal tercihini nasıl oluşturup istediği yönde nasıl kanalize edebilecektir? İsteklerini özgürce söyleyip yazamayan, örgütlenemeyen toplum katmanları önceleri depolitize olsalar bile giderek kızgın toplumlara dönüşüp çok korkulan anarşiye taban oluşturamazlar mı?

Biz öğretmenler çağdaş toplumu örgütleyeceğiz ve düşüneceğiz.

EĞİTİMCİLER DERNEĞİ (EĞİT-DER), öğretmenlerin ekonomik, demokratik ve özlük haklarını savunmak amacıyla bu gereksinimden hareketle kurulmuştur.

ÖĞRETMEN YETİŞTİRME:

Bu gün öğretmen yetiştirme işi tam bir karmaşa içerisinde. Bakanlık YÖK sistemindeki üniversite-

nin yetiştirdiği öğretmenleri beğenmiyor. Gerçekten de beğenilmeyecek düzeyde yetiştiriliyorlar. Çünkü sistem yanlış.

Öğretmenlerin yüksek okul ve üniversite bitirmeleri doğrudur. Günümüzde, gelişen teknoloji ve sosyal yaşam bakımından öğretmenlerin yüksek öğrenim görmeleri kaçınılmazdır. Bunun için yapılacak şey geçmişte Milli Eğitim Bakanlığının elinde bulunan öğretmen yetiştiren kurumları aynı tesislerde yeniden çağdaş, bilimsel doğrultuda planlayarak geliştirmektir. Öğretmen yetiştirilecek çocuğu ilkokuldan seçerek, öğretmen oluncaya kadar yatılılık sistemi içerisinde yetiştirmek kaçınılmazdır. Öğrenci seçerken köy ve şehir nüfuslarına göre kontenjan düşünülmesi köylere daha fazla pay ayrılması doğru olur. Çünkü onların şehir çocuklarına kıyasla okuma olanakları daha kısıtlıdır.

ROTASYON:

Yıllarca iyi niyetlerle düşünülecek uygulamaya konulan öğretmenlerin rotasyonu sorunu tatmin edici sonuçlar vermemiş, giderek iktidarlarda elinde öğretmenlerin sürgün edilmesi şekline dönüştürülmüştür.

Rotasyonun amaçlarından en önemlisi öğretmenlerin gitmek istemediği Doğu ve Güneydoğu bölgelerine öğretmen göndermektir. Geline nokta baktığımızda durumun hiç de öyle olmadığı ortadadır. Yeniden asker öğretmen arayışları, vekil öğretmenlerin bu bölgelerimizde asil öğretmenlerden fazla olması bunun en açık göstergeleridir.

Kaldı ki, öğretmenlikte verimliliğin ve başarının en önemli neden-

leri aransıda iyi yetiştirme, koşullara uyum sağlama, gönüllülük, maddi ve manevi tatmin başta gelir. Rotasyonda bunların hiç biri aranmadığına ve de on yıllık uygulama iyi sonuç vermediğine göre bu uygulamaya son verilip başka bir sistem aramak gerekir.

ÖĞRETMEN EVLERİ:

Öğretmenevleri öğretmenleri askerleştirmek için düşünülmüş ve kurulmuştur. Öğretmenler emir kumanda zincirine tabi olacaklar, örgütlenemeyecekler, hak isteyemeyecekler, öğretmenlerinin yönetiminde söz ve karar sahibi olamayacaklar, başlarına atanan kişinin emir ve kumandasından çıkamayacaklardır.

Bugün-isteklerine oldukça yaklaşmış sayılırlar. Öğretmenleri artık bu evlerde toplayarak Başbakan ve hükümet üyelerinin nasıl karşılanacağı kimlerin ne kadar öğrenci getireceği bu yerlerde planlanır duruma gelmiştir. Öğretmenler buralara istediği dergiyi ve gazeteyi getirememektedir. Öğretmenevleri demokratik bir yapıya kavuşturulmalıdır.

DERS KİTAPLARI:

Ders kitaplarının eski Milli Eğitim Bakanlarından sayın Vehbi Dinçerler zamanında yeniden yazdırılması ile başlatılan uygulama bu günde sürdürülmektedir. Ömründe bir makale yazmayan kişilere, öğretmenlere bilimsel içerikten yoksun kitaplar hazırlanmış ve hazırlanılmaktadır. Bunun önlenmesi gerekir. Kitap yazma işi pedagojik, bilimsel verilerle ve bu işin uzmanlarınca ya-